There are no translations available.

Keď sme pripravovali s Jarom Bednárikom túto poviedku pre internetové vydanie, trochu nás zarazilo, aká je táto poviedka minuciózne akostná, hoci bola publikovaná pol roka pred Neholúciou (a napísaná bola v roku 1987). Len pre historickú presnosť, napísali sme ju v dobe, keď účasť na voľbách bývavala neuveriteľných 99,9% a neuveriteľným víťazom vždy bola jediná skvelá komunistická strana. Zdá sa, že Nostradamus sa veľmi ‚nežne' prevtelil do Bapašaby.

Len sme vás chceli upozorniť na časové súvislosti, ak by ste si ich náhodou nevšimli.

Rastislav Doboš

História ďalšieho začiatku

alebo

ako vznikla poľovačka na zajace

(fi bájka)

Rastislav Doboš, Marek Bisták a. h.

Sobota

Už ráno umelci obsadili rozhlas. Týždňovým vysielaním sa rozhodli získať väčšinu v parlamente. Televíziu sa im v ten deň nepodarilo obsadiť. Technici sa zabarikádovali vo vstupnej hale a hádzali po umelcoch knihy a obrazy. Námestie pred televíziou pripomínalo smetisko. Zasiahnutých umelcov nik neodnášal. Navŕšili sa na kope ako mravce.

Postarší príslušník oddielu režisérov sa pomiatol. Držal si hlavu v dlaniach a vykrikoval: „Toto predsa nebolo v scenári!“ Až kým ho nezasiahol letiaci obraz. Na obraze boli istými ťahmi načrtnuté tri červené jablká na modrom plávajúcom pozadí. Sálal z nich pokoj a istota.

Otrasený starý pán deprimovane zašermoval rukami a otrasne roztrhol plátno. Obraz bol od Cézanna. Cézanne bol starý, keď ho maľoval. Starý pán na to kašľal. Trhal nové a nové plátna. Až kým neklesol na zem. Kopa sa zväčšila o ďalšieho mravca.

Jeden technik škodosmutne privrel oči a pretočil čas o pár minút späť. Ešte raz si prehrával smrť starého režiséra. Potom si odpľul a hodil ďalšiu knihu.

Večer už technici nemali čím brániť svoje pozície. Sklady s prenosným umením sa vyprázdnili. Technici začali pracovať na novom vynáleze. Vynález mal zmeniť situáciu jednoznačne v ich prospech. Názov vynálezu vyčítali v ktorejsi z posledných kníh.

Tou knihou bola novodobá biblia. Jeden z technikov ňou zlikvidoval ďalšieho umelca. Stálo v nej jediné slovo: puška.

Nedeľa

Už ráno umelci opäť zaútočili na televíziu. O chvíľu zlomili slabý odpor technikov vo vstupnej hale a o niekoľko niekoľko hodín obsadili spodné poschodia. V obedňajšom rozhlasovom vystúpení umelci vyhlásili, že technici sú definitívne porazení. Zdalo sa, že v utorkových voľbách umelci naozaj získajú väčšinu v parlamente.

Špeciálna skupina technikov zatiaľ skonštruovala niekoľko prototypov kníh-pušiek. Knihy-pušky fungovali. Umelci padali ako muchy. Iba zopár stoviek sa zachránilo útekom do rozhlasu. Všetkým bolo jasné, že technici prišli na čosi, čo o všetkom rozhodlo.

V radoch umelcov zavládol ťaživý strach. Diskutujúce, zdecimované skupinky sa pomaly presúvali schodišťami rozhlasu. Hore-dolu. Poniektorí sa vozili výťahom. Hore-dolu. Tí mali ešte väčší strach. Báli sa, že sa roztrhne závesné lano kabínky.

Večer sa umelci rozdelili na dve časti. Jedna chcela získať ľud a pomocou neho vyhrať utorkové voľby. Nazvali sa umiernenými.

Druhá časť chcela bleskovým útokom rozhodnúť o všetkom v prospech umelcov. Táto skupina si pripevnila na saká odznaky. Odznaky symbolizovali chuť prekonávať prekážky a víťaziť. Mohli byť na ne právom hrdí. Svojím tvarom a sfarbením pripomínali zajaca na úteku.

Začali sa zdraviť vztýčením ukazováka a prostredníka na pravej ruke, čo veľmi presne znázorňovalo vztýčené zajačie uši v tvare V. V ako Victory.

Nazvali sa neumiernenými a z hĺbky duše opovrhovali umiernenými.

Pondelok

Už ráno umiernení zvolali krátku operatívnu poradu. Každý chcel mať posledné slovo. Najčastejšie posledné slová, ktoré tu odzneli, boli: „Rozostavíme sa po námestiach a básnickým slovom strhneme masy! Do ulíc, poeti! Umenie patrí ľudu!“

Boli to úplne nové posledné slová.

Technici sa zatiaľ zabarikádovali v hale. Pokojne čistili pušky. Aj neumiernení sa pripravovali na rozhodujúci boj.

V obedňajších rozhlasových správach sa umelci po prvýkrát v novodobých dejinách obrátili k ľudu. Vyzvali ho, aby sa prestal správať, citujem: „... ako voľné zoskupenie teliec na žírnych pastvinách.“

Pobúrený ľud sa zhromaždil na námestí. Hučal a veľkým chvostom si odháňal muchy. To využili umiernení. Prvý vystúpil básnik v ťažkej červenej šiltovke, s ľahkým nákupom v ruke. Recitoval. Príjemný hlas, no nebolo rozumieť, o čo mu ide. Recitoval vo voľnom verši. Ľud sa postupne upokojil a odchádzal.

Pred domnelého tribúna sa postavil asi päťdesiatročný pán: „Chcel by som ťa vidieť osem hodín makať pri páse!“ Zaskočený poet mlčí. Dav aplauduje. Má básnika rád. O výsledku utorkových volieb je v podstate rozhodnuté.

Umiernení po svojom úspechu prehovárali neumiernených, aby s útokom zatiaľ počkali. Neumiernení naoko súhlasili. Zatvorili sa do výťahu a vozili sa hore-dolu.

Technici medzitým zostrojili umelého človeka. Vtedy ešte netušili, že sa im ho nepodarí tak skoro oživiť. Je ešte len pol piatej, a tak sú plní optimizmu.

Utorok

Už ráno začali technici vysielať nonstop program o impotencii umenia. V radoch umelcov zavládlo rozčarovanie. Ktosi vyraboval obchod s alkoholom. Umiernení i neumiernení sa stali na celý deň nemobilní. Voľby sa odložili na neurčito.

Technici oživili stovky umelých ľudí. Preobliekli ich za umelcov a prepašovali do rozhlasu.

Už večer sa prejavil začiatok diverznej činnosti androidov. Prevažná časť neumiernených zostala visieť v zaseknutom výťahu. Zdalo sa, že po dlhom čase zostali umelci definitívne stáť na jednom mieste.

Streda

Už ráno bolo zrejmé, že svitol deň generálneho útoku na technikov. Neumiernení sa vyrojili na námestie pred televíziou. Každému sa na saku leskol odznak. Technici začali páliť z pušiek. Umelci sa bránili ako zajace. Behali po námestí a strihali ušami. Nezachránil sa nikto.

Technici vyrabovali najbližší obchod s liehovinami. Tešili sa a pili. Rozhodli sa, že každú stredu vylúpia jeden obchod s liehovinami. Stredu označili za deň víťazstva.

V priamom televíznom prenose vyhlásili vetu, ktorá predznamenala zmenu v myslení ľudu. Národ sa už odteraz nemusel báť neistej budúcnosti. Tá veta znela: „V ceste za šťastnou

budúcnosťou nám už nestoja žiadni hajzli!“ Ľud mal radosť a spokojne bučal.

A umiernení umelci sa opili tiež. Od strachu. Nechápali, že od toho dňa už nikomu nestoja v ceste. Od toho dňa boli umelci zbytoční.

Štvrtok

Už ráno vniesli androidi rozkol do radov umiernených. Poslední žijúci umelci sa rozpadli na nezávislé sekty, ktoré sa rozutekali po meste.

Hudobníci sa ukryli pod mostom. Technici nad ich masovým hrobom vztýčili kríž. Na kríž napísali to, čo im diktovalo svedomie. Stálo tam: „Oportunistická čvarga.“

Výtvarníci stihli od rána namaľovať na všetky steny v meste utekajúce zajace. Pod posledným zajacom bolo napísané: „Naša vec! Krása zvíťazí!“

Výtvarníci prežili hudobníkov o trištvrte hodiny.

Zvyšní umiernenci sa schovali v mestských záchodoch. Polihovali na mramorových dlaždiciach a triasli sa od zimy.

Umelci boli odstránení.

Piatok

Už ráno sa technici rozhodli, že si na saká pripnú odznaky na počesť padlých. Pre krátkosť času odobrali odznaky nehybným umelcom. Len ich umyli od krvi.

Potom vylúpili ďalší sklad liehovín. Víťazstvo oslavovali na námestí pred televíziou.

Androidi sa zabarikádovali vo vstupnej hale televízie a zmocnili sa pušiek. Začali strieľať. Všetci šťastní majitelia odznakov sa bránili ako zajace. Behali po námestí a strihali ušami v tvare V. V ako Victory.

Správy z rozhlasu:

sobota 14. septembra 19870

2000 4E 00 3D 33 28 40 40 F6 6B CE 4F 22

2010 AA 39 40 E3 FF ...